AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels f.0.05 voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0.20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl.0,07½.

DE KOPTEN

Onder de schismatieke Kopten is eene sterke beweging merkbaar van terugkeer naar de aloude Moederkerk.

Wel mag men zeggen, dat de verwezenlijking van dat streven een feit van het hoogste gewicht zou zijn. Het geldt hier immers eene wederaansluiting van eene sinds lange eeuwen afgescheiden groep Christenen.

De Kopten, die voornamelijk in Egypte zijn gevestigd, vertoonen een zonderling mengsel van vastgehouden waarheden en droeve afwijkingen.

Onder de vele verklaringen, die van hunne naamsafleiding gegeven worden, is de aannemelijkste deze, welke ook door Thomas à Jesu en Morinus wordt gedeeld: dat het woord Kopt afkomstig is van het Arabische woord *Ghibt*, hetwelk „Egyptenaar" beteekent. De Kopten zijn inderdaad de nagenoeg onvermengde afstammelingen van de oude Egyptenaren, zooals de Arabieren hen bij hunne verovering van noordelijk Afrika in de zevende eeuw aantroffen.

De Egyptenaren waren toen allen ~~tot het Christendom bekeerd. Er be~~staat eene Koptische overzetting van de H. Schrift in de drie dialecten van Opper - Midden-en Neder-Egypte: het Thebaïsch, het Basmurisch en het Memphitisch, — die uit de tweede eeuw dagteekent. De Egyptenaren hingen echter tijdens den Muzelmanschen inval de dwaalleer van Eutyches aan, ingevoerd door hun patriarch Dioskoros, patriarch van Alexandrië, en volgens welke (zgn. monophysitische) dwaling in Christus slechts ééne natuur zou zijn. Paus Leo I sprak de excommunicatie tegen Eutyches en Dioskoros uit.

't Was, of God het zegel op dien banvloek legde. Men weet, hoe de Islam, die geesel der wereld, in de door de Halve Maan veroverde landen te werk ging; de meeste inwoners van Egypte werden dan ook tot den overgang naar den Islam gedwongen en vermengden zich met de Arabieren. Uit die rasvermenging zijn de tegenwoordige Muzelmansche Egyptenaren gesproten.

Een klein deel der bevolking bleef evenwel aan haar Christelijk geloof hechten en werd als *ghibt*, thans Kopt, aangeduid. De meesten wonen thans nog, geheel afgezonderd, in de Midden-Egyptische oasenstreek Gayum, een tienduizendtal hunner wonen in Kaïro. Allen te zamen, ongeveer 500.000, maken zij omtrent het vijftiende deel der Egyptische bevolking uit.

Sinds de XVIIde eeuw hadden Italiaansche missionarissen van de orde der Minderbroeders te Kaïro vele Kopten bekeerd, en in de volgende eeuw steeg het aantal der Katholieke Kopten zoodanig, dat Paus Benedictus XIV hun den 4 Augustus 1741 onder een eigen bisschop plaatste, wiens zetel te Jerusalem was gevestigd. Buiten Egypte zijn nl. ook vele Kopten gevestigd. Van dezen spreken wij echter in dit artikel niet, ook niet van de bekeerde, zgn. geüniëerde Kopten, maar van de Egyptische schismatieke Kopten, wier te hopen bekeering thans zooveel opzien baart.

In den loop der eeuwen zijn deze afgescheiden en dwalende Christenen diep vervallen. Door Muzelmannen omringd, hebben zij sommige gebruiken van dezen overgenomen. Alvorens een kind gedoopt wordt, wordt het bv. eerst besneden, — wat waarschijnlijk uit vrees voor de Sarracenen en niet als godsdienstig wetsvoorschrift is ingevoerd, gelijk kardinaal Hergenröther getuigt.

Hunne geestelijken (behalve de bisschoppen hebben zij aartspriesters, aartsdiakens, priesters, diakens, subdiakens, lectoren, psalten en sacristijnen) staan op een lagen trap van ontwikkeling. Toch houden de meesten, evenals hunne monniken, waaruit steeds de patriarch wordt gekozen, het celibaat in eere. De kerken zijn armoedig, behalve die te Kaïro en Alexandrië. De liturgie wordt naar de aloude formulieren gehouden, doch zonder eenige waardigheid, en duurt zeer lang.

Daar de Kopten drie soorten van ziekte onderscheiden: die van het lichaam, die van de ziel (zonden) en die van het gemoed (droefenis), wenden zij het H. Oliesel zoowel bij penitenten als bij mismoedigen en zieken aan, ja zij zalven ook den diaken ~~en de omstanders met ziekenolie,~~ opdat niet de booze geest in een hunner overga.

Het volk is zeer bijgeloovig en maakt een bijzonder druk gebruik van allerlei formulieren, amuletten enz.

Toch hebben zij veel wezenlijks van onzen H. godsdienst behouden. Afgezien van hunne hoofdketterij over de naturen van Christus, gelooven zij aan de persoonlijke tegenwoordigheid van Christus in de H. Eucharistie. Zij hebben ook de zeven Sacramenten behouden, al is de praktijk ten opzichte der onontbindbaarheid van het huwelijk al zeer laks geworden.

Ook het gebed voor de geloovige zielen, de vereering der H. Maagd en der Heiligen is bij hen in hooge eer evenals het vasten, terwijl zij ook een diepen eerbied hebben voor hunne geestelijkheid, hoewel deze meestentijds uit de laagste volksklassen geworven wordt.

De Katholieke Kerk heeft het reeds vroeger niet aan pogingen laten ontbreken om deze afgedwaalde kinderen tot zich terug te brengen. In 1441 bewerkte Paus Eugenius IV eene unie, welke echter geen stand hield. Herhaaldelijk, zoowel in de XVIde als in de XVIIde eeuw, scheen het Koptische patriarchaat tot aansluiting bij de Kerk van Rome geneigd, doch het kwam niet verder dan tot betuigingen van gehoorzaamheid en tot toebereidselen.

De individueele overgangen tot het Katholicisme waren intusschen vrij talrijk. Langzamerhand kregen de Katholieke Kopten 9 kerken en 7 kapellen, die door een 30-tal priesters onder leiding van een apostolisch provicaris worden bediend.

Sedert 1825 trachtten ook de Zwitsersche Protestanten bekeeringen onder de schismatieke Kopten te maken, doch in 1831 waren zij volgens het getuigenis van hun zendeling Lieder nog geen enkele maal geslaagd. In 1861 stelde eene zendingsvereeniging te Bazel nogmaals pogingen in het werk, doch moest er in 1872, na tien jaren vergeefschen arbeid, weer van afzien. Ook Amerikaansche zendelingen beproefden de bekeering, verspreidden duizenden bijbels, in de Arabische taal gedrukt, kweekten jongelingen op, — doch het volk las de bijbels niet, en de jongelieden, na van het gratis-onderwijs en de verpleging genoten te hebben, keerden den zendelingen den rug toe en mengden zich weer onder hun volk, gelijk de Amerikaan dr. Durbin getuigt.

Alleen, de practische ondervinding leert het, het Katholicisme heeft invloed op de Kopten. Daarin herkennen zij hunne oorspronkelijke leer, de leer hunner vaderen; de Katholieke Kerk waarborgt hun ook het behoud hunner oude Koptische taal waaraan zij zeer hechten, hoewel ze sinds 3 eeuwen niet meer gesproken wordt, als liturgische taal. De eenheid, de macht en grootheid der Katholieke Kerk maken diepen indruk op hen, zoodat, waanneer hunne patriarchen en bisschoppen, die zij trouw volgen, tot aansluting bij de Katholiekee Kerk willen overgaan en de monophysitische dwaling afzweren, hun gansche volk hen volgen zal.

~~In het Vaticaan is~~ thans bericht ontvangen, dat eene sterke strooming in die richting merkbaar is. De Paus heeft zelf reeds metterdaad de hand aan het werk geslagen.

Zal ditmaal onze groote Paus gelukkiger zijn dan zijne voorgangers Eugenius IV, Pius IV en Greogorius XIII? De loop der wereldgebeurtenissen doet het voorkomen, alsof voor gansch Afrika, dat zoolang in den nacht der duisternis en der barbaarschheid heeft verkeerd, het uur der bevrijding gaat slaan.

Moge het alzoo wezen, en mogen de Christenen, door volgens de aanbeveling des Pausen vurig te bidden tot den H. Geest, die ure bespoedigd zien en weldra duizenden dolende broeders zien terugkeeren tot de eene Kerk, den waren schaapsstal van Christus!

———o———

Opening van het Noord-Oostzeekanaal.

In tegenstelling met de korte, maar schitterend drukke feestelijkheden te Hamburg, had de eigenlijke opening van het kanaal tamelijk eenvoudig plaats; zij was over een zooveel grootere tijdruimte verdeeld en wegens de officieele openingsvaart door het kanaal vervelend en vermoeiend, ten minste voor de gasten aan boord der aan de vaart deelnemende schepen. Te Brünsbuttel stapte de keizer van de *Kaiseradler* over aan boord van de veel statiger *Hohenzollern*, en om vijf uur Donderdagmorgen 20 Juni zette zich het indrukwekkend schoone schip in beweging. Op het punt waar de binnenhaven van Brunsbüttel ophoudt en het eigenlijke kanaal begint, werd de nieuwe waterweg nog van de overige wereld symbolisch afgesloten door een zwart-wit-rood zijden koord, van den eenen oever naar den anderen gespannen. Langzaam stoomde het groote, sneeuwwit geschilderde keizerschip voorwaarts, korte rookwolken stootend uit de twee zwavelgele schoorsteenen, en, als een olifant een draadje, doorsneed dit het zijden koord. Hoera-geroep, het hijschen van vlaggen, het gebulder der kanonnen, kondigden het oogenblik aan, waarop dit geschiedde. En nu gingen achter elkaar al de aan de vaart deelnemende schepen der verschillende zeevarende natiën het kanaal binnen, in het gevolg van de *Hohenzollern*, die als een reusachtige zwaan vooraan gleed. Zoover het kanaal door de bewoonde streken loopt, waren de landlieden uit den omtrek toegestroomd om van de kruinen der kanaaldijken het schouwspel gade te slaan; maar in de woeste, moerassige streek was het een zeer eenzame tocht.

Om halféén stoomde de *Hohenzollern* uit de groote sluis bij Holtenau de Kieler Bocht in. Onmiddellijk werden aan alle kanten op het daar wachtende eskader ter begroeting de vlaggen geheschen en een verschrikkelijk kanonnengebulder brak los als een krijgshaftig vreugdegehuil der volkeren nu het feit volbracht was. Om het kwartier kwam nu telkens een der schepen van het openingssmaldeel uit den sluismond te voorschijn (want de geheele tocht geschiedde uit voorzichtigheid zeer langzaam), waarna het naar een ankerplaats te midden der reeds aanwezige vaartuigen werd gebracht. De Fransche kruiser *Sourcouf* was niet aangekomen omdat het schip op de beneden-Elbe aan den grond was geraakt, en niet spoedig genoeg mee kon.

Een zoo grootsch maritiem schouwspel is wel in geen haven ter wereld ooit te bezichtigen geweest, noch zal zich zoo gemakkelijk opnieuw voordoen, als dat van Donderdagmiddag in de Kieler Bocht. Het weder was prachtig en zonnig. In den vorm van een mijlenlange wig lagen hier bijna tachtig van de reusachtigste oorlogsschepen der gansche wereld bijeen; heel in de verte, dichter aan zee, wachtten daarenboven nog vijf en twintig Duitsche torpedobooten om later aan de vlootmanoeuvre deel te nemen. De scherpe punt der wig, naar de stad gericht, wordt gevormd door zes Duitsche oorlogsschepen; dan wordt het eskader breeder en breeder, eerst liggen er twee, vervolgens drie, dan vier, en vijf of zes van die stalen gevaarten op een rij naast elkaar. Ieder panterschip is geschilderd in de eigenaardige kleur, welke door de verschillende moderne marinebesturen het geschiktst geacht wordt om te voorkomen dat de vijand het schip reeds op zekeren afstand van de golven kan onderscheiden: de Duitsche pantserschepen zijn zeer licht zilvergrijs; de Deensche geheel zwart; de Zweedsche en Noordsche bruinachtig grijs; de Oostenrijksche geven een zwartachtigen romp en een witten bovenbouw te zien; de grootste Fransche oorlogsschepen hebben een muisgrijze kleur, enz. Daarentegen schitteren de Amerikaansche schepen — daar dit rijk geen eigenlijke oorlogsschepen, maar hooge, snelvarende kruisers gezonden had — in behaaglijk witten glans; alleen de schoorsteenen zijn roodachtig geel.

Over ons eskader sprekend, zegt de correspondent van het *Hbl.* „Met een jol roeiden wij naar de *Alkmaar*, die vlak naast de Noorsche *Vijking* ligt. Ons schip stak in tweerlei opzicht af bij den Noor: in verschil van type en in proportie. Wat het eerste betreft, was de Noor zeker moderner en als oorlogsschip meer waard (hoewel ook slechts

een klein schip) maar in uiterlijk en innerlijke elegance waren wij verre de baas. Aan en op het Nederlandsche schip was alles ordelijk en keurig zindelijk in weerwil van den stroom van bezoekers; de Noor zag er, èn wat de bemanning èn wat het vaartuig aangaat, niet zeer netjes uit. Trouwens trekt de *Alkmaar* tusschen alle andere schepen door zijn sierlijke (zij het ook verouderde) takelage bijzonder de aandacht van het groote publiek, zoodat ons schip het drukste bezoek had, en alle hoekjes nauwkeurig werden doorsnuffeld, vooral door de Duitsche dames, die merkwaardig veel belang stellen in de verschillende schepen. Wat men ook van de *Alkmaar* als oorlogsschip moge zeggen, van ons marinepersoneel, zoo minderen als hoogeren, zullen de bezoekers en bezoeksters zeker weer denzelfden dunk hebben gekregen, dien zij overal achterlaten."

Nadat de *Hohenzollern Reichsadler* het kanaal goed en wel doorgevaren en nog een aantal kleinere schepen aangekomen waren, moest men te vergeefs, en met toenemende spanning, wachten op de groote Lloyd-boot *Kaiser Wilhelm* zoodat langzamerhand het gerucht zich begon te verspreiden, dat dit zeer diep gaande schip uit de vaargeul geraakt en ergens vastgeloopen was en daardoor den weg versperde voor de andere, er achter komende, oorlogsschepen.

Werkelijk heeft de *Kaiser Wilhelm II*, de groote boot van de Bremer Lloyd, de officieele vaart door het Noord-Oostzeekanaal een oogenblik wat in de war gebracht. Het schip raakte uit de vaargeul, maar kon toch gauw den tocht voortzetten.

De keizerin, die daar zij zich in gezegende omstandigheden bevond aan de feesten te Hamburg niet kon deelnemen, was Donderdag in de kringen harer familie aan boord van de *Hohenzollern*.

Keizer Wilhelm schijnt met de kanaalfeesten erg in zijn nopjes; hij heeft een eigenhandig schrijven gezonden aan den minister Von Bötticher, waarin hij dezen vol erkentelijkheid dank zegt voor zijn trouwe toewijding. „Ten teeken mijner waardeering, zegt de keizer, zend ik u mijn borstbeeld in marmer, opdat bij het aanschouwen daarvan u steeds voor den geest moge staan welke warme dankbaarheid ik jegens u gevoel wegens de diensten door u mij, mijn grootvader en mijn vader bewezen."

Nadat Woensdag aan boord van de *Bayern* ter eere van admiraal Ménard en de Fransche officieren een feestmaal was gehouden, waarbij de commandant der *Bayern* een toost instelde op den Duitschen keizer, den president der Fransche republiek en het internationale kameraadschap der marine, werd dat diner Donderdag aan boord van de *Hoche* beantwoord. Admiraal Ménard dronk eveneens op den Duitschen keizer, den president der Fransche republiek en het internationale kameraadschap der marine.

Voor een diner aan boord van het Duitsche schip *Baden*, waar ook de Engelsche officieren waren genoodigd, is door de Franschen beleefd bedankt, daar zij wegens hun spoedig vertrek niet in staat zouden zijn die beleefdheid te beantwoorden.

Had Donderdag de openingsvaart door het kanaal bij het prachtigste weder plaats, even verschrikkelijk was dien avond het onweer, dat de groote verlichting der haven van Kiel en der vloot geheel in het water deed vallen. Intusschen liep het groote bal, dat in den tuin der marine-academie ter eere der vreemde zeeofficieren en der overige gasten gegeven werd, uitstekend en vroolijk van stapel. Er was een reusachtige tent opgericht, van waterdicht linnen, van buiten lichtgroen bekleed, van binnen gedecoreerd met letterlijk duizenden vlaggen van alle natiën.

Vrijdagmorgen klaarde het weer, eerst buiig, later geheel op, zoodat de officieele sluitsteenlegging van het Noord-Oostzeekanaal geschiedde onder vroolijken zonneschijn. De Kieler Bocht met de statige vloot daarin leverde een prachtig gezicht op. De sluitsteen van het kanaal vormt te gelijk den eersten steen van een gedenkteeken voor den ouden keizer Wilhelm, dat bestemd is om te verrijzen op de plek, waar het laatste steenblok bij de voltooiing der kanaalwerken in een der sluishoofden te Holtenau werd ingemetseld. Op den achtergrond stijgt een heuvelrug op, door een zwaar beukenbosch gekroond; op den voorgrond de blauwgroene Bocht, geheel bedekt met eskaders, bont van vlaggentooi; en te midden dezer omsluiting ligt het kleine feestterrein, in een krans van purperroode tribunes. Het is een bescheiden plekje kale weide, waarop de vuurtoren staat. Hier bevond zich de keizer in de uniform van groot-admiraal, omgeven door de bondsvorsten, de grootwaardigheidsbekleeders en de volksvertegenwoordigers van zijn rijk, door vreemde vlootvoogden en diplomaten; heel den stoet van schitterend uitgedoste gasten. Met de hem eigen levendigheid deed hij vlug de symbolistische laatste hamerslagen van het groote werk. Bij het leggen van den sluitsteen zeide de keizer: „Als gedachtenis aan keizer Wilhelm den Grooten doop ik het kanaal Keizer-Wilhelmkanaal." De keizer gaf daarna drie hamerslagen onder het uitspreken van deze woorden: „In den naam van God Drieëenig, ter eere van keizer Wilhelm, tot heil van Duitschland, tot welzijn der volkeren."

Als gewoonlijk had de ceremonie plaats volgens de stipt voorgeschreven regelen. Met fanfares, koorgezang en geschutsalvo's was de keizer bij zijn aankomst op het feestterrein ontvangen. De sleeswijk-Holsteinsche mannenzangvereenigingen droegen o. a. een feestlied voor van den bekenden platduitschen dichter Klaus Groth.

Het gedonder der reusachtige scheepskanonnen besloot de plechtigheid, waarbij zich in den namiddag nog de groote internationale vlootparade voor den keizer aansloot.

Bij de doorvaart van het kanaal hebben Donderdag toch nog verscheidene kleine moeielijkheden plaats gehad, die eerst nu bekend worden. Zoo heeft het groote stoomschip *Kaiser Wilhelm I* eenige malen achtereen korten tijd aan den grond gezeten. Reeds bij kilometer 8 moest de heele flottille sleepbooten, die het eskader vergezelde, naar voren om hulp te verleenen. Het Zweedsche adviesjacht *Vijking* is halfweg het kanaal twee uren dwars in de vaargeul blijven zitten. Het Amerikaansche schip *Marblehead*, dat de *Vijking* volgde, moest aan de telegraafpalen van het kanaal worden vastgelegd, maar rukte deze uit den grond.

Op een stoombarkas van den Amerikaanschen kruiser *Columbia* had Vrijdagmorgen om acht uur een ketelontploffing plaats. Twee zeelieden werden zwaar, twee licht gekwetst.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

El Imparcial is met zijn jongste nummer den 22sten jaargang ingetreden. De Redactie legt, den nieuwen jaarkring openende, in eenvoudige woorden van treffende waardeering als een frisschen krans op 't graf van den Heer *Jesurun Penso*, den hoogst verdienstelijken Redacteur, die voor eenige maanden overleed.

Wij achten het — en deze meening geldt meer dan eene felicitatie — een gelukkig voorteeken voor den langen bloei van *El Imparcial*, dat deze nalatenschap des heeren *J. Penso* is aanvaard en wordt beheerd door eene Redactie, die zich met het beste gevolg beijvert haren voorganger op zijde te streven.

Bij Gouvernements beschikking is, aan den maréchaussée 1e. klasse Christiaan Hendrik, op zijn verzoek, ter zake van lichaamsgebreken, eervol ontslag uit 'slands dienst verleend;

is, ter vervanging van het lid van den Raad van Justitie op St. Eustatius, den heer M. W. T. Cruger, wiens diensttijd als Rechter-Commissaris bij dien Raad op 25 Augustus a. s. verstrijkt, de heer E. H. Pandt, lid van gemelden Raad, tot Rechter-Commissaris, belast met de instructie van strafzaken voor de eerstvolgende twee jaren aangesteld;

is aan den heer J. F. Haaijen, waarn. lid van den Raad van Justitie, tevens waarn. kantonrechter op St. Martin N. G., tot herstel van gezondheid verlof naar Nederland voor den tijd van een jaar verleend;

is de maréchaussée der 2e. klasse Johannes Nicolaas bevorderd tot maréchaussée der 1. klasse;

is aan den heer J. A. Nisbet, Commissaris van politie en Officier van Justitie bij den Raad van Justitie op St. Martin N. G., tot herstel van gezondheid verlof naar Nederland voor den tijd van een jaar verleend;

is de heer H. J. Beaujon, Griffier bij den Raad van Justitie en het Kantongerecht op St. Eustatius, tevens fungeerend Notaris, Hypotheekbewaarder, adjunct-Yker en Scheepsmeter op dat eiland, tijdelijk ontheven van de waarneming van die betrekkingen, en gedurende den verloftijd van den heer J. F. Haaijen belast met de waarneming der functiën van kantonrechter op St. Martin N. G., tevens met het ambt van Griffier bij den Raad van Justitie op dat eiland;

De heer E. B. A. Hodge, waarn. Griffier bij den Raad van Justitie en het Kantongerecht op St. Martin N. G., tevens fungeerend Hypotheekbewaarder, tijdelijk ontheven van de verdere waarneming van die functiën en belast met de waarneming gedurende de afwezigheid met verlof van den heer J. A. Nisbet van de functiën van Commissaris van politie, tevens Officier van Justitie bij den Raad van Justitie, en Ambtenaar van 't Openbaar Ministerie bij 't Kantongerecht op St. Martin N. G. en van Notaris aldaar;

De heer W. F. A. Labega, waarn. klerk op St. Martin N. G., tijdelijk ontheven van de verdere waarneming van die functiën en tijdelijk belast met waarneming der functiën van Griffier bij het Kantongerecht op dat eiland, tevens met de waarneming van het ambt. van Hypotheekbewaarder en scheepsmeter;

De heer J. M. T. de Veer, klerk op dit eiland, voorloopig belast met de waarneming van de functiën van klerk op St. Martin N. G.;

De heer H. A. Willemsen, klerk op Bonaire, voorloopig naar dit eiland overgeplaatst, en werkzaam gesteld op het Postkantoor alhier, en met zijne werkzaamheden op Bonaire belast de heer P. C. Torbed aldaar;

De heer H. Elsmann, Officier van Justitie bij den Raad van Justitie op St. Eustatius, tevens ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht op dat eiland, tijdelijk ontheven van de waarneming van die functiën en tijdelijk belast met de waarneming der functiën van Griffier bij gemelden Raad en bij het Kantongerecht op dat eiland, tevens met die van Notaris, fungeerend Hypotheekbewaarder, adjunct-ijker en Scheepsmeter aldaar;

De heer T. G. Heijliger, particulier op St. Eustatius, tijdelijk belast met de waarneming der functiën van Officier van Justitie bij den Raad van Justitie op dat eiland, en met die van Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht aldaar.

— Tengevolge van de ontploffing van een rumvat kreeg, gisteren eene week, een arbeider, wien een stuk van den bodem tegen het hoofd sloeg, eene ernstige verwonding. Hij werd onmiddellijk, naar het Gasthuis vervoerd, waar de patient spoedig genas.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

W. D. Kamphuis, Willem Welmet, Madalina Becca, Petrona Weimar, Manuel Ma. Vásques, Horacio S. Sprock, Weihelmina Basil, Franco. P. Mayz, Candelaria de Pacheco, José Ignacio Vallemena, José V. Salom N., Peregrino Bravo, Corneles De Leyn Clares, Clara Reijes, I. Senica Roijer.

Niet voor verzending vatbaar de volgende stukken geadresseerd aan: W. H. Jolley — Maracaibo (drukwerk,) Emilia — Kosster — Cambridgestreet N°. 15—16—17 (brief), E. M. Chateau—Paramaribo (briefk).

NEDERLAND

De dag der uitreiking der eereteekens door H. M. de Koningin aan de Lombokstrijders is nog niet bepaald, maar als plaats is reeds het Malieveld aangewezen.

In de Maliebaan komen drie tribunes, de middelste voor H. H. M. M. die ter rechterzijde voor de ministers, en verdere hooggeplaatste personen en die ter linkerzijde voor de officieren van land— en zeemacht en der dd. Schutterij van 's Gravenhage.

Voor de rechtertribune staan de matrozen opgesteld voor de linker een detachement van de koloniale reserve. Tegenover de koninklijke tribune staan de gedecoreerden. H.H. M.M. komen langs de wacht het Malieveld binnen, rijden langs de geleden ter inspectie, stappen dan in het midden der Maliebaan uit en wandelen naar de tribune. De jonge koningin hecht eigenhandig de decoraties op de borst der geridderden en daarna zal door H. M. de Regentes een toespraak worden gehouden. Vervolgens heeft een défilé plaats.

— Omtrent het verblijf van H. H. M. M. te Igls wordt het volgende medegedeeld: Op verzoek van de koninginnen is den 16 Juni een Tijroler concert van de Zillertaller gegeven. Den volgenden dag zijn H. H. M. M. des morgens 11 uur per rijtuig uit Igls vertrokken en over Lans en Ampas naar Hale gereden, waar zij de zoutmijn hebben bezocht. In de zoutgroeve werden H. H. M. M. ontvangen door den inspecteur, de hoofd-en onder-ingenieurs der mijn. De muziek der mijnwerkers speelde het Nederlandsche volkslied. De mijn was gedeeltelijk geillumineerd en overal in het plaatsje werd druk gevlagd. De groote fabriek, welke bij de mijn is, werd ook door de koninginnen bezocht.

's Avonds om kwart voor tienen kwamen H. H. M. M. weer t'huis.

Zaterdag 29 Juni zouden H. H. M. M. op het Loo zijn terug gekeerd.

— Bij koninklijk besluit is de gepensioneerde luitenant-generaal titulair van het leger in Nederlandsch-Indië, J. A. Vetter, in activiteit hersteld en gelijktijdig benoemd tot commandant van het leger en chef van het departement van oorlog in N. I.

Leiden 20 Juni.— Dinsdag werd het 64ste lustrum van het bestaan der hoogeschool door de studenten gevierd met een maskerade, voorstellende den intocht van Prins Maurits te Bergen-op-Zoom, den 3en October 1622.

De stoet bestond uit drie groepen. De eerste werd gevormd door de regeeringspersonen van de stad Bergen-op-Zoom in lange, deftige tabbaarden, eigenaardig afstekende bij de zwierige kleeding van de edelen en krijgslieden die de tweede en derde groep uitmaakten. Van de tweede groep was de hoofdpersoon prins Maurits, in een schitterende wapenrusting van bronskoper, voorafgegaan door zijn baniedrager en omgeven door vier pages; een zwarte lijfknecht ging naast het paard en geleidde 's prinsen hond. Terstond achter prins Maurits volgden zijn broeder prins Frederik Hendrik en zijn neef Ernst Casimir, graaf van Nassau-Dietz. Weinig voor den prins en zijn gevolg deed de groep onder, welke graaf Mansfeld, den veldoverste die naast den prins het belangrijkste deel heeft gehad in de verovering van Bergen, omgaf. De zwarte wapenrusting, die de hoofdpersoon van deze laatste groep droeg, kwam op het lichtkleurig paard met rood harnachement uitstekend uit.

Aan de woning van prins Maurits, op de Breedstraat, waaruit de prinselijke vlag wapperd en waar een fraaie bloemendecoratie is aangebracht door een baldakijn beschermd, werd aan de deelnemers champagne geschonken. Ook overigens hadden zij aan huldebetuigingen geen gebrek op hun ommegang door de feestelijk getooide stad.

Tot halfzeven duurde de namiddag-ommegang, die de deelnemers gedurende vijf uren op de been hield. In het feestgebouw werd het diner gebruikt, waarna omstreeks 9 uur de tweede rondtocht begon door de geïllumineerde straten, die binnen twee uren was afgeloopen.

BUITENLAND

Duitschland.—Een klooster-schandaal!? Wat een pret! Wat een heerlijk nieuws! Er hebben afschuwwekkende mishandelingen plaats gehad en dat nog wel in het krankzinnigengesticht van het klooster der Alexianen te Aken!! De zaak is deze: Een Schotsch geestelijke, Forbes geheeten, in het gesticht verpleegd, is er door politie uitgehaald, onder bewering, dat hij niet krankzinnig was en mishandel werd.

Daarop werd van regeeringswege een onderzoek ingesteld, en dit leidde tot geen uitkomsten. Van 5 professoren verklaarden er 2, dat Forbes krankzinnig was, een beweerde het tegendeel, en de 2 anderen verzekerden, dat, zoo hij al niet krankzinnig was, hij door dronkenschap enz. in een toestand gekomen was, welke geen normale genoemd kon worden. Zekere hôtelhouder te Aken had de hand in dit spel gehad; hij schreef nu een brochure over de mishandeling der krankzinnigen in dit klooster en werd hierom met den uitgever der brochure voor den rechter gedaagd. Dit proces gaf aanleiding tot een rechterlijk onderzoek, en het einde was, dat schrijver en uitgever werden vrijgesproken, omdat gebleken was, dat mishandelingen in het klooster hadden plaats gehad. Zaterdag 18 Juni had de uitspraak plaats, en onmiddelijk verhieven tal van liberale bladen de stem tegen al de kloosters in Duitschland en eischten regeerings-toezicht. „Zulke mishandelingen door priesters zijn middeleeuwsch en kunnen in onzen verlichten tijd niet geduld worden." De *Germania* werp over den rug der schreeuwers emmers vol koud water. Op de eerste plaats zegt zij, dat er geen sprake is van priesters. De Alexianen zijn geen kloosterorde maar eene congregatie en hebben geen priesters; 't zijn slechts leekebroeders. Vervolgens beweert het blad, dat de krankzinnigengestichten in Duitschland, door Katholieken bestuurd, in zoo gunstigen roep staan, dat het de hoogste onrechtvaardigheid zou zijn alle onder Staatstoezicht te plaatsen, omdat een er van zou misdaan hebben. Eindelijk dringt de *Germania* aan op een grondig regeeringsonderzoek opdat over de zaak een helder licht verspreid worde, en men daardoor tot een grondig oordeel gelegenheid krijge. Tot nu toe heeft deze zaak nog steeds veel zonderlings, dat noodzakkelijk opgehelderd dient te worden.

Rome.—18 Juni is te Rome eene Pauselijke encycliek aan de Kopten uitgevaardigd.

Daarin wordt herinnerd aan de banden, die in de eerste Christeneeuw tusschen de Kerk van Rome en die van Alexandrië, welke de H. Petrus door den H. Marcus deed stichten, hebben bestaan. De Paus herinnert ook aan de doorluchtige bisschoppen, die de Koptische Kerk tot sieraad strekten en door Paus Celestinus I geprezen werden als de dappere verdedigers van de Katholieke leerstellingen en van de groote kluizenaars van Egypte.

De andere Pausen bleven voortgaan, hunne zorgzaamheid jegens de Kopten te betoonen. Thans heeft het Pausschap in hunne opvoeding voorzien door de werken der Jesuïten en de Afrikaansche missiën van Lyon.

Na verschillende raadgevingen aan de Katholieke Kopten richt de Paus zich tot de schismatieke, hen zijne broeders en zonen noemend, de hoop uitdrukkend, dat zij zullen terugkeeren tot de eenheid, en hen gelukwenschend met hunne goede gesteltenis jegens hem en zijne vertegenwoordigers.

„Ons hart is voor u geopend," zegt Leo XIII hun: „antwoordt gij met dezelfde liefde."

De Paus eindigt met hun de bevestiging der voorrechten van de Kerk van Alexandrië te verzekeren en de heilige schutspatronen van hun land in te roepen, vooral de H. Familie, die eene schuilplaats moest zoeken in Egypte.

— Dr. Arthur Supplaton Barnes, protestansch geestelijke te Saint-Yves, is katholiek geworden. Hij heeft zich naar Rome begeven en de H. Communie uit de handen van den Paus ontvangen. Ook prins Frederik van Schönburg-Waldenburg, luitenant van de ruiterij der lijfwacht, heeft het katholicisme omhelsd, welke bekeering sensatie wekt in de Saksische aristocratie.

— Uit Rome wordt aan den *Univers* gemeld, dat de H. Vader zeer bemoedigende berichten heeft ontvangen, omtrent de beweging onder niet geünieerde Kopten in Egypte en verschillende patriarchaten ten gunste van den terugkeer tot de katholieke eenheid. Z. H. heeft ondersteuning gezonden tot stichting van scholen ter begunstiging dezer beweging.

— Kardinaal Rampolla heeft aan kardinaal Parochi een brief geschreven, waarin hij namens Z. H. Leo XIII de Katholieken van Rome aanmaant aan de gemeenteraads-verkiezingen deel te nemen.

— Een groep Nederlandsche pelgrims, onder aanvoering van den ZEerw. heer J. E. H. Menten en den heer Jacques Stallenberg van Maastricht, zijn onlangs door den H. Vader in bijzondere audientie ontvangen. De te Rome verblijvende Hollanders genoten het voorrecht hen te vergezellen. Een hartelijke en indrukwekkende ontvangst viel hun ten deel. De H. Vader heeft om 8 uur in de Sixtijnsche kapel de H. Mis in hun tegenwoordigheid opgedragen, daarna werden allen tot den voet- en handkus toegelaten. Met de beide bestuurders der bedevaart onderhield Z. H. zich meer breedvoerig, doch na hen had Hij ook voor iederen pelgrim een hartelijk woord en zijn rijkste zegeningen ten beste. Allen waren verrukt, overgelukkig en tot tranen bewogen door de vriendelijke ontvangst en de vaderlijke goedheid van Leo XIII. Deze pelgrims waren leden der derde Orde van den H. Franciscus. Maandag den 10 Juni vertrokken zij naar Napels, om verder over Loretto en Venetië naar het Vaderland terug te keeren.

Italie. — Het antwoord op de troonrede is met algemeene stemmen aangenomen na een zitting, waarin hooren en zien verging van het rumoer. De aanleiding tot al deze geduchschvolle heftigheid was een rede van den radikaal Andreis, die tegen de troonrede uitviel, omdat zij slechts amnestie afgekondigd had voor politieke veroordeelden. Crispi vatte hierop vuur en antwoordde heftig, dat de amnestie in geen geval op de politieke *leiders* zou worden toegepast. Daar had men de poppen aan 't dansen. Casale, een aanhanger van Crispi schreeuwde platweg boven de ordinaire drukte uit, „Laat Imbriani z'n mond houden !" waarop Andreis, van Milaan, in denzelfden stijl, debiteerde: „Kom maar op, dan zal ik je een paar oorvijgen geven ! „Casale trok woedend op Andreis los, maar werd door een paar quaestoren tegengehouden. Het hielp niet, want een van Crispi's vrienden had den Milanees reeds door middel van een oorpeuter over den grond doen rollen. Hierop ontstond eene algemeene kloppartij, waarbij de President de bel luidde en het publiek op de tribunes dat almachtig veel schik had de strijders (!) aanhitste. Eindelijk schorste de Voorzitter Villa de voorbeeldige zitting. Een kwartier later kwamen de Heeren weer bedaard bij een en werd het adres van antwoord goedgekeurd.

Frankrijk.— De Fransche begrootingscommissie heeft haar rapport over de aanvullingsbegrooting voor het dienstjaar 1894 op het bureau der Kamer gedeponeerd. Dit rapport is lang niet onschuldig en kan het ministerie wel eens noodlottig worden. De Commissie stelt der Kamer de verwerping of vermindering voor van eenige der ingekomen aanvragen. De rapporteur zegt van de Administratie voor Koloniën, dat zij maar uitgeeft zonder zich over de vraag te bekommeren, of de middelen toereikende zijn. In Juni 1893 heette Soedan gepaficieerd, in October 1894 dezelfde verklaring maar desniettemin bedroegen de uitgaven voor deze kolonie 1894 ruim 12 millioen, een cijfer, hetwelk dat in de jaren der militaire expedities bereikt, nog overtreft. Om die uitgaven te voorzien kwam de Regeering in December jl. met eene aanvullingsbegrooting van bijna 4 millioen en nu vraagt ze weer 2 millioen. De Commissie stelt nu voor, dat de Kamer ze weigere om aan dergelijke praktijken een einde te maken.

— Op Sacramentensdag hebben de katholieken van Roubaix een indrukwekkende manifestatie gehouden om te protesteeren tegen het verbod, waarbij de openbare processie door het socialitisch gemeentebestuur is afgeschaft.

Ondanks de bedreigingen der socialisten trok een stoet van meer dan 10.000 werklieden en patroons biddend en zingend door de voornaamste straten der stad, toegejuicht door door meer dan 20.000 personen.

Reeds des morgens vroeg wapperden vlaggen en wimpels uit de huizen der katholieken. De hoogmis in de Sint-Maartenskerk was nog niet geëindigd of het plein stond reeds vol volk, waaronder zeer veel socialisten, die van plan waren een tegenmanifestatie te houden. Enkele malen trachtten zij met geweld de orde te storen en mishandelen eenige katholieken; vooral op de geestelijken hadden zij het gemunt.

Na een langen tocht door de stad kwamen de manifestanten weer aan de Sint - Maartenskerk terug. De drukte was ontzaglijk op het plein en de fluitjes der socialisten werden overstemd door de toejuichingen der katholieken.

Het kerkportaal werd geopend en als één man begon de godvruchtige menigte het *Tantum ergo* te zingen, Kanunik Bertaux gaf den zegen met het Allerheilligste en hierna was de grootsche manifestatie afgeloopen.

Engeland.—Lord Halifax, uit Rome terruggekeerd, waar hij door Z. H. Leo XIII ontvangen is, zal binnenkort de jaarlijksche vergadering der *Englisch Church Union* presideeren. De voornaamste resolutie, die in stemming zal worden gebracht, is deze: „De Unie, de ongelukkige verdeeldheden betreurende, die de Christenen van elkander scheiden, begroet met diepe dankbaarheid den brief door Leo XIII aan het Engelsche volksgericht, en is van oordeel met Zijne Heiligheid, dat een vurig en vereenigd gebed het beste middel is om van God de vereeniging der Christenheid te verwerven, verzoekt dat hare leden als antwoord op den brief en overeenkomstig het laatste herderlijk schrijven van Zijne Genade den aartsbisschop van Kantelberg, zullen trachten door een vereenigd en volhardend gebed de verwezelijking tot stand te brengen van de volmaakte eenheid in het geloof en de liefde, die Onzen Heer bij het begin van Zijn lijden toewenschte aan allen, die in Hem zouden gelooven."

De pogingen van Lord Halifax schijnen onder de Anglicanen veel bijval te vinden: althans bij de feesten ter herinnering der stichting van het theologisch college te Ely en te Oxford, waar de Anglikaansche bisschoppen tegenwoordig waren, werd den lord een geestdriftige ovatie gebracht.

— De bekende Iersche afgevaardigde William O' Brien, de krachtige voorstanders van *Home-rule* en een der mede-oprichters van den ouden Boerenbond, zal wegens bankroet zijn zetel in het parlement moeten verlaten. Zijn passief bedraagt omstreeks f 50,000, de gerechtskosten van een reeks politieke processen. Daar O' Brien van zichzelven niets bezit dan eenige uitgeversrechten — zelfs de meubels in zijn huis behooren aan zijn vrouw, geboren Raffalowitz — zal hij in staat van bankroet verklaard worden, hetgeen hem, volgens Engelsch gebruik, binnen zes maanden zijn zetel in het Huis der Gemeenten doet verliezen. Naar de *Times* verneemt, zal hij onmiddelijk zijn ontslag nemen.

Om zijn zetel te Cork zal door de Parnellisten en de nationalisten der meederheid vinnig worden gestreden.

— Zooals men weet, brengt kardinaal Vaughan de noodige fondsen bijeen voor den bouw van een nieuwe katholieke kathedraal te Westminster. Het blijkt, dat de Engelsche katholieken in edelmoedigheid voor anderen niet onderdoen. Zoo teekende de katholieke hertog van Norfolk op de lijst voor 250,000 franks; 27 personen gaven elk 25,000 franks en een vrijgevige heer schonk een ronde som van 300,000 franks voor den bouw van een der kapellen.

Belgie. — De kamer heeft besloten dat een recht van 5 frs. geheven zal worden van elke 100 KG. katoendraad, waarmede ten minste 20 pCt. wol saamgesponnen is, en stelde voorts de volgende rechten vast: 30 frs. per 100 KG. op vruchten waarvoor niet reeds een bepaald tariefnummer is aangewezen: 10 frs. op gedroogde vruchten, 10 frs. op linnen boorden manchetten: 15 frs. op vrouwenkleederen; 10 frs. op mannenkleederen: 26 frs. op vrouwen-en kinder-onderkleeding: 10 frs. op muziekinstrumenten: 15 frs. op fijn lederwerk: 15 frs. op reukwerken.

De Kamer heeft voor onbewerkt gietijzer een recht vastgesteld van frs. 20 op de 100 K G.: ruw bandijzer en ruw gegoten staal fr. 0.30; bewerkt gegoten staal en blik fr. 0,40; verkoperd en vernikkeld ijzer fr. 1; gouden horloges fr. 1,50; leien fr. 4; zandsteenen of cementen tegels en klinkers fr. 1; benoodigdheden voor kunstbloemen fr. 5; vrije invoer voor boeken, dagbladen, tijdschrif-

ten, voor andere typografische voortbrengselen fr. 15; zeep fr. 12; handborduurwerk fr. 20; verschillende rechten op geweven katoen; tapijten, geweven linnen en gewast doek fr. 15; een recht van 12 pCt. op rijwielen en rijtuigen. De Kamer nam voorts eene bepaling aan, dat de vermindering van recht krachtens het onderhavige artikel der wet slechts van toepassing is op de artikelen uit landen, die met Belgie op den voet van meest begunstigde natie behandelen of met Belgie handtelsovereenkomsten hebben. Het geheele artikel 2 is aangenomen.

Zweden-Noorwegen.— Gelijk te verwachten was, is ook het conservatieve Noorweegsche „Storthings"- lid, de oud-Minister Bonnevie, door koning Oscar met de samenstelling van een (coalitie-) Ministerie belast, daarin niet geslaagd, wegens de onderlinge verdeeldheid der partijen," zoodat hij 19 Juni zijn mandaat wederom ter beschikking van Z. M. heeft gesteld.

Oostenrijk-Hongarije.— Keizer Frans Jozef heeft het ontslag van het Kabinet Windischgrätz aangenomen. De crisis was overmijdelijk geworden, doordien de begrootingscommissie een uigetroken post voor het Slavisch gymnasium te Cilli met 19 tegen 15 stemmen had goedgekeurd, tengevolge waarvan de Duitsch-liberale partij uit de coalitie treedt, waarop het Ministerie Windischgrätz moest steunen. Graaf Kielmansegg werd met de samenstelling van een nieuw Kabinet belast en is daarmede al gereed gekomen. Hij zelf word President met Binnenlandsche Zaken, met Financiën wordt de heer Boehm belast, met Landbouw de heer Blumfeld, — ook in Engeland draagt de Minister van dit departement een toepasselijken naam, namelijk Gardner, tuinman, — met Koophandel de heer Wittek. De heer Rittner wordt Minister van Onderwijs, en de heer Krahl van Justitie. De Ministers Welsersheimb en Jaworsky behouden hunne portefeuilles. De begrootings-commissie der Oostenrijksche Delegatie heeft de begrooting voor leger en marine goedgekeurd.

Turkije.— Aan de Engelsche, Fransche en Russische gezanten te Constantinopel is nu namens de Porte eene tweede nota overhandigd, waarin min of meer wordt teruggekomen, op de bekende vroegere weigering om Europeesche inmenging te dulden, wat betreft het bestuur of wanbestuur in Armenië. De Porte verklaart zich nu „in beginsel bereid" een Europeesch toezicht over het ten uitvoer leggen der hervormingen in Armenië te dulden, mits beperkt tot een tijdsverloop van slechts drie jaren.

Bij nader inzien schijnt de 2e nota den Porte, in antwoord op de bekende Engelsch-Fransch-Russische vertoogen in zake Armenië, die eerst als eene weigering werd uitgelegd, toch mede te vallen. Men komt meer en meer op dien eersten ongunstigen indruk terug, schijnt het, en in diplomatieke kringen — dus seint men uit Constantinopel — wordt het bescheid veeleer als eene overgangsschrede beschouwd tot de inwilliging van de eischen der Mogendheden. „Gut Ding will Weile haben"— en vooral van de Porte moet men niet vergen, dat ze van haren gewonen langzamen, zij het dan ook niet altijd zekeren weg afwijke. Met jagen en met dringende „ultimata" kwam men bij haar nooit ver.

Azie.—Over de verhouding der Europeesche Mogendheden tot China en Japan komt een belangwekkend artikel van den Spaanschen Staatsman en schrijver Emilio Castelar voor in de *Nouvelle Revue Internationale*. Ernstige en verreikende gevolgen voorziet hij van den jongsten oorlog. Japan heeft een ommekeer teweeggebracht, die door de geheele wereld zal worden gevoeld. China's val is te wijten aan zijn weinig practischen zin en te uitsluitend studeerend en letterkundig leven — eene natie van klerken, en de rest zeeroovers, zonder militaire deugden. Japan, dat zijn eilanden-Rijk zag uitgebreid, zal nu natuurlijk ook zijne Marine vergrooten. Van „tijdelijk" door Japan bezet gehoudene plaatsen ziet men het nog zoo spoedig niet afstand doen. Wat de Mogendheden daartegen hebben trachten te doen, zal slechts strekken om Japan wakker te houden en het te verhinderen op zijne lauweren te gaan rusten. Het heeft getoond, dat het Mukden slechts voor het nemen heeft, en met de Pescadores, Formosa en Wei-hai-Wei en Port-Arthur als waarborg heeft het China van Siberië tot Canton in een staat van blokkade gesteld. Aldus in hoofdzaak Castelar's beschouwingen.— Volgens de jongste berichten ontmoetten de Japanners weer moeilijkheden bij de dwepers (Zwartvlaggen) en de wilde stammen op Formosa.

— Onrustwekkende tijdingen werden van Formosa ontvangen. Toen het Japansch eskader een verkenningstocht maakte langs de Zuidkust, is van de Amping-forten op een kruiser geschoten, doch zonder dat het schip getroffen werd. De Zwartvlaggen nemen eene dreigende houding aan, en de toestand der vreemdelingen wordt moeielijk. De maritieme commandant te Hongkong zal een schip te hulp zenden. De "Spartan" zette marine aan wal. Ook de „Rainbow" vertrok weer naar Formosa.

— Omtrent Japans voornemen om zijne Marine uit te breiden, door 15 millioen dollars nieuwe schepen te bestellen in England en Amerika, vinden wij in een der bladen opgemerkt, dat dit voorbijgaan van Duitschland — waar tot nu toe uitsluitend de Japansche schepen gebouwd werden — duidelijk op de ontstemming wijst door Duitschland's bekend optreden aan het hoofd der interveniëerende Mogendgeden bij de niet licht iets vergetende of vergevende Japanners gewekt. De *Vossische Zeitung* had het al wel voorzegd!

Amerika.— Weg met de lijkverbranding. Deze kreet komt ditmaal niet van de Christenen of andere „achterlijken en dompers," maar van de „wetenschap" de kersversche, de spiksplinternieuwe wetenschap zelve. De lijkverbranding is al een verouderde methode; ze heeft afgedaan. Dr. Cooper heeft wat beters uitgevonden. Door hydraulische persing onder zeer hooge temperatuur verandert hij een lijk in eene kleine, ijzervaste en onveranderlijke massa, zoodat het stoffelijk overschot van een volwassen man slechts een blokje van 33 cM. wordt. Er wordt niet bijgezegd, of men dit nieuwe soort kunstmarmer ook voor gebouwen of als „presspapier" zal gebruiken.

ADVERTENTIES

[illegible]